

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 57391433/GSS. TSC.12633876
Konu : 6486 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler

31/7/2013

..... SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE
..... SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE
.....

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda 21/5/2013 tarihli ve 6486 sayılı Kanun ile değişikliğe gidilmiştir. 5510 sayılı Kanunda gerçekleştirilen bu değişiklikler Resmi Gazete 'de yayımlanarak 29/5/2013 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Genel sağlık sigortası uygulamasına ilişkin anılan Kanunla gerçekleştirilen yeni düzenlemeler uyarınca yabancı ülke vatandaşları ve yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası tescil işlemleri hakkında yapılacak iş ve işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1) Yabancı Ülke Vatandaşları

5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi gereği; Mütakabiliyet esası da dikkate alınmak şartıyla, oturma izni almış yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayan kişiler genel sağlık sigortalısı sayılmıştır.

6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi; “(d) bendinde sayılanlar Türkiye’deki yerleşim süresinin bir yılı geçtiği tarihten sonra talepte bulunmaları halinde talep tarihini takip eden günden itibaren genel sağlık sigortalısı sayılır. Bu kişilerin genel sağlık sigortalılığı bu Kanunda belirtilen nedenlerle sona erer.” şeklinde değiştirilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin dördüncü fıkrası ise; “genel sağlık sigortalılığı, yerleşim yerinin Türkiye olmadığı veya 60 ıncı maddenin üçüncü fıkrası gereği genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıkılan tarihten itibaren sona erer.” şeklinde düzenlenmiştir.

Yabancı ülke vatandaşlarından yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında sigortalı olmayanlar, ülkemizde kesintisiz yerleşim süresinin bir yılı geçtiği tarihten sonra ikametlerinin bulunduğu sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerine yazılı olarak başvurmaları halinde, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre talep tarihini takip eden günden itibaren genel sağlık sigortalısı olarak tescil işlemleri yapılacaktır.

Kurumumuza müracaat eden yabancı ülke vatandaşlarından, ikamet izin belgesinin ibraz edilmesi istenerek, bu kişilerin ikamet izin belgesinde yer alan ikamet sürelerinin kesintisiz bir yılı doldurup doldurmadığının kontrol edilmesi sonucunda kesintisiz bir yılı dolduranların ikamet izin belgesinin birer örneği sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerince “aslı gibidir” şeklinde onaylanarak dosyasında saklanacaktır. Ayrıca, bu kişilere ait genel sağlık sigortası tescilleri ikamet izin sürelerinin son bulunduğu tarihe kadar yapılacak, ikamet izin belgesi süresinin kesintisiz uzatılması halinde ilgili belge yabancı ülke vatandaşları tarafından sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerine ibraz edilerek tescilleri güncellenecektir.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında Kurumumuza talepte bulunarak genel sağlık sigortası kapsamına alınan yabancı ülke vatandaşlarının genel sağlık sigortalılıkları;

- İkametlerini yurtdışına aldıkları,
  - Kanunun 60 ıncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereği genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıktıkları,
  - 60 ıncı maddenin diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı oldukları,
  - Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında bakmakla yükümlü statüsüne girdikleri,
- tarihten bir gün öncesi ile sona erdirilecektir.

Sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince 29/5/2013 tarihinden önce Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında tescili yapılan yabancı ülke vatandaşlarına, 6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunda yapılan değişiklik gereği talepleri halinde genel sağlık sigortası tescillerini sonlandırabilecekleri veya devam ettirebileceklerine ilişkin bilgilendirme yazısı en kısa sürede gönderilmesi gerekmektedir.

Genel sağlık sigortası kapsamına 29/5/2013 tarihinden önce alınan yabancı ülke vatandaşlarından genel sağlık sigortası tescillerini sonlandırma talebinde bulunanların tescil kayıtları, sağlık hizmetlerinden faydalanmamış olmaları şartıyla Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki gün olan 28/5/2013 tarihi itibarıyla, sağlık hizmetlerinden faydalanmış olanların ise en son sağlık hizmetlerinden faydalandıkları ayın son günü itibarıyla sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerince sonlandırılacaktır. Bu kişilerin genel sağlık sigortası tescilleri sonlandırılmak istenildiğinde sağlık hizmetlerinden en son faydalandıkları tarih "GSS Tescil Programı"nda otomatik olarak gösterilecektir.

Talepleri doğrultusunda 29/5/2013 tarihinden sonra Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılan yabancı ülke vatandaşlarının sonlandırma talebinde bulunması halinde ise tescilleri sonlandırılmayacak olup, ancak yukarıda sayılan Kanuni nedenler doğrultusunda sonlandırma işlemleri yapılabilecektir.

Örnek 1: Ülkemizde kesintisiz bir yıldan fazla ikamet eden ve 3/6/2013-2/6/2014 tarihleri için Emniyet Genel Müdürlüğünden alınmış ikamet izin belgesi bulunan A kişinin 6/8/2013 tarihinde Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak için Kurumuza yazılı müracaat etmesi halinde 7/8/2013-2/6/2014 tarihleri arasında bu kapsamda genel sağlık sigortası tescil işlemi yapılacaktır.

Örnek 2: 1/1/2013 tarihi itibarıyla Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılan B kişisi sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezince adına yapılan bilgilendirme yazısına istinaden 20/9/2013 tarihinde bağlı bulunduğu sosyal güvenlik merkezine Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki tescilini sonlandırmak için başvuruda bulunmuş. Yapılan incelemeler neticesinde 17/7/2013 tarihinde sağlık hizmetlerinden yararlandığı tespit edilen B kişinin genel sağlık sigortası tescili 31/7/2013 tarihi itibarıyla sonlandırılacaktır.

2) Yabancı Uyruklu Öğrenciler

6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası; "ülkemizde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler birinci fıkranın (d) bendindeki ve 52 nci maddenin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki şartlar aranmaksızın ilk kayıt tarihinden itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları hâlinde genel sağlık sigortalısı olurlar. Bu sürede talepte bulunmayanlar hakkında öğrenimleri süresince genel sağlık sigortası hükümleri uygulanmaz. Kendilerince 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırının üçte birinin 30 günlük tutarı üzerinden genel sağlık sigortası prim ödenir." şeklinde,

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Kanunun 61 inci maddesinin dördüncü fıkrası ise; “genel sağlık sigortalılığı, yerleşim yerinin Türkiye olmadığı veya 60 ıncı maddenin üçüncü fıkrası gereği genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıkılan tarihten itibaren sona erer.” şeklinde,

Yine, 6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin altıncı fıkrası; “60 ıncı maddenin yedinci fıkrası kapsamında sayılanlardan dilekçeyle Kuruma müracaat edenlerin, talep tarihini takip eden günden itibaren genel sağlık sigortalılığı başlatılır ve öğrenimleri süresince genel sağlık sigortalılıkları devam eder. Bunların genel sağlık sigortalılıkları bu Kanunda belirtilen nedenlerle sona erer.” şeklinde, düzenlenmiştir.

Buna göre, 29/5/2013 tarihine kadar Türkiye’de yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası tescil işlemleri yükseköğrenimleri devam ettiği sürelerle sınırlı olmak üzere birer yıllık dönemler halinde <http://gss.sgk.gov.tr/GSSTesTahTakip/login.jsp> web adresinden üniversitelerce gerçekleştirilmekte iken 6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunda yapılan değişiklik uyarınca yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası tescilleri isteğe bağlı hale getirilmiş olup, söz konusu öğrencilerin talep etmeleri halinde genel sağlık sigortası tescil işlemleri öğrenim gördükleri üniversitenin bulunduğu yerdeki sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerince yapılacaktır.

Bu doğrultuda, yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası tescil işlemleri 29/5/2013 tarihi itibarıyla, üniversitelerdeki yetkili kullanıcılar tarafından yapılmayacaktır. Ancak 29/5/2013 tarihinden önce genel sağlık sigortası kapsamında olup tescil edilmesi gerektiği halde sehven tescil edilmeyen yabancı uyruklu öğrencilerin tescil işlemleri ise üniversitelerdeki yetkili kullanıcılar tarafından yapılabilecektir. Bununla birlikte yetkili kullanıcıların, yabancı uyruklu öğrenci kapsamındaki genel sağlık sigortalılarının prim borcunu görüntüleme ve sağlık hizmetleri müstehaklık sorgulamasını yapma yetkileri devam edecektir.

Yabancı uyruklu öğrencilerin Kurumumuza yazılı olarak başvurmaları halinde, talepte buldukları tarihi takip eden gün itibarıyla genel sağlık sigortalılıkları başlatılacak ve birer yıllık olarak yapılacaktır. 6486 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunda yapılan değişiklik uyarınca yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası tescilleri için; 29/5/2013 tarihinden sonra ilk defa kayıt yaptıran öğrencilerin ilk kayıt tarihinden itibaren üç ay içinde, 29/5/2013 tarihinden önce kaydı bulunan öğrencilerden genel sağlık sigortalısı olmak isteyenlerin ise altı ay içinde (29/11/2013 tarihine kadar), öğrenim gördükleri okulların bulunduğu yerdeki sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerine başvurması gerekmektedir. Aksi halde bu kapsamdaki yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenimleri boyunca bir daha 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı tescilleri gerçekleştirilmeyecektir.

Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak üzere Kurumumuza yazılı müracaat eden yabancı uyruklu öğrencilerden; talep dilekçesi ile birlikte öğrenim gördükleri okullara ait ilk kayıt tarihini gösterir öğrenci belgesi istenecek ve birer örneği dosyasında saklanacaktır. Tescil sırasında ilk kayıt tarihi üzerinden üç aylık sürenin geçip geçmediği kontrol edilecek, üç aylık süreyi aşan yabancı uyruklu öğrencilerin tescil işlemi yapılmayacaktır.

Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında Kurumumuza talepte bulunarak genel sigortası kapsamına alınan yabancı uyruklu öğrencilerin sigortalılıkları;

- Öğrenimlerinin sona erdiği,
- İkametlerini yurtdışına aldıkları,
- Kanunun 60 ıncı maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereği genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıktıkları,
- 60 ıncı maddenin diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı oldukları,

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

- Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi kapsamında bakmakla yükümlü statüsüne girdikleri, tarihten bir gün öncesi ile itibariyle sona erdirilecektir.

Genel sağlık sigortası kapsamına 29/5/2013 tarihinden önce alınan yabancı uyruklu öğrencilerden prim borcunu tam ödemeyenlerin genel sağlık sigortası tescilleri Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki gün olan 28/5/2013 tarihi itibarıyla Kurumumuzca resen sonlandırılmıştır.

Genel sağlık sigortası kapsamına 29/5/2013 tarihinden önce alınan yabancı uyruklu öğrencilerden prim borcunu tam ödeyenlerin genel sağlık sigortası tescilleri sağlık hizmetlerinden faydalanmamış olmaları halinde 28/5/2013 tarih itibariyle sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerince sonlandırılacaktır. Ancak sağlık hizmetlerinden faydalanmış olanların genel sağlık sigortası tescillerine ilişkin herhangi bir sonlandırma işlemi yapılmayacak olup, bu kapsamdaki yabancı uyruklu öğrenciler “GSS Tescil Programı”nda yer alan tescil bitiş tarihine kadar sağlık hizmetlerinden faydalandırılmaya devam edilecektir.

Talepleri doğrultusunda 29/5/2013 tarihinden sonra Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılan yabancı uyruklu öğrencilerden sonlandırma talebinde bulunanların tescilleri sonlandırılmayacak olup, ancak yukarıda sayılan Kanuni nedenler doğrultusunda sonlandırma işlemleri yapılabilecektir.

Örnek 3: Devrek Meslek Yüksekokulunda 1/10/2013 tarihinde ilk kaydını yaptıran ve 5/11/2013 tarihinde Devrek Sosyal Güvenlik Merkezi’ne Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak için yazılı müracaat eden C kişinin tescili 6/11/2013-5/11/2014 tarihleri arasında açılacaktır. Bu kişi Kanunda belirtilen sebepler olmaksızın Kurumumuza genel sağlık sigortası tescilini sonlandırmak için müracaat etmesi halinde genel sağlık sigortası tescili ile ilgili öğrenimleri süresince herhangi bir işlem yapılamayacağı hakkında sigortalı bilgilendirilecektir.

Örnek 4: 25/9/2012 tarihi itibariyle Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılan D kişisi 15/7/2013 tarihinde bağlı bulunduğu sosyal güvenlik merkezine Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamındaki tescilini sonlandırmak için başvuruda bulunmuş. Yapılan incelemeler neticesinde 17/4/2013 tarihinde sağlık hizmetlerinden yararlandığı tespit edilen D kişinin genel sağlık sigortası tescili için herhangi bir işlem yapılmayacaktır.

3) Diğer Hususlar

Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendine göre; 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortası tescili bulunan yabancı uyruklu öğrenciler için bakmakla yükümlülük oluşturulamamaktadır. Bu nedenle ülkemizde ikamet eden ve Kanun gereği bakmakla yükümlü olduğu kişisi bulunan bu kişilerin aynı zamanda Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olması mümkün bulunmaktadır. Bu kişilerin Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olması için Kanunda aranan şartları taşımaları ve yazılı talepte bulunmaları gerekmektedir. Yazılı talepte bulunan kişilerin Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamındaki sigortalılığı “60 ıncı maddenin diğer bentlerine geçmek” seçeneği ile talep tarihi itibariyle sonlandırılacak ve talep tarihini takip eden gün itibariyle Kanunun 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında tescili başlatılacaktır.

Örnek 5: Aksaray Üniversitesi’nde öğrenim gören ve 1/7/2013 tarihinde talepte bulunarak 2/7/2013 tarihinde Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olan X kişisi daha sonra 1/10/2013 tarihinde eşi ve çocuklarının bakmakla

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

yükümlü olduğu kişi kapsamına alınmaları amacıyla Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak için yazılı müracaat etmiştir. Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı olması için Kanunda aranan şartları taşıyan X kişinin 1/10/2013 tarihinde Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamındaki sigortalılığı “60 ıncı maddenin diğer bentlerine geçmek” seçeneği ile sonlandırılacak ve 2/10/2013 tarihi ile Kanunun 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında tescili başlatılacaktır.

Gerek Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki yabancı ülke vatandaşlarından gerekse Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamındaki yabancı uyruklu öğrencilerden genel sağlık sigortası tescilleri sonlandırılmış kişilerin emanette prim alacağının bulunması ve Kurumumuza başka bir borcunun bulunmaması halinde yazılı talepleri ile prim iadeleri yapılabilecektir. Bu işlem için sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezleri bünyesinde bulunan GSS Tescil Servislerince gerekli değerlendirme yapıldıktan sonra iade işlemine ilişkin resmi yazı Muhasebe Servisine yazılacak ve bu yazı üzerine Muhasebe Servisince MOSİP sisteminden iade işlemi yapılacaktır.

Diğer taraftan, Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki yabancı ülke vatandaşları ile Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamındaki yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası tescilleri, talep tarihini takip eden gün itibariyle başlatılması gerektiği ve “GSS Tescil Programı”nda işlem tarihinden daha ileri bir tarih için genel sağlık sigortası tesciline izin verilmediğinden, yazılı talebi alınan bu kişilerin tescil işlemleri talep tarihinden bir gün sonra yapılması gerekmektedir.

Örnek 6: 1/7/2013 tarihinde Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrası kapsamında genel sağlık sigortalısı olmak isteyen Y kişinin genel sağlık sigortası tescili 2/7/2013 tarihinde başlatılacak olup, “GSS Tescil Programı”nda bu işlem ancak 2/7/2013 tarihinde gerçekleştirilebilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Cüneyt OLGAÇ
Kurum Başkanı a.
Genel Müdür V.